

érzelem

virágok

M

93751

93.751

M

ÉRZELEMVIRÁGOK.

IRTA

SZELESTEY LÁSZLÓ.

Pinter J. B.

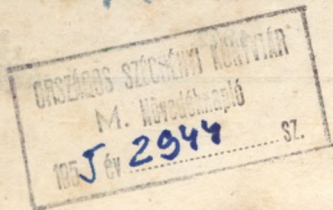
SZOMBATHELYEN.

NYOMATOTT REICHARD KÁROLY BETŰIVEL.

1842.

M 93.751

FOGLALAT.

	Lap.
Előszó	IX
Ajánlás	XIII
A' költő	1
Szerelmem emlékei I. II.	5, 7
Sejtés	9
A' völgyi lány	11
Kérdés	14
Magányos sír	15
Ohajtás	18
Szobácskám	20
Kerti dalok I—IV.	
Tavaszkor	23
Nyáron	25
Őszkor	27
Télen	29
Vallomás	31
Éjjel	32
Titkos érzet	34
Néma bánat	36
A' szerelemhez	38
Völgyben	41
Lelki szózat	43
Moh-virágok I—III.	
Mohács	47
Sziget	49
Visegrád	51

VI

	Lap.
Egy pataknál	53
Tagadás	56
Ő, és én	57
Kérelem	59
Az én dalom	61
Intés	63
Tavaszi hangok I—IV.	65, 67, 69, 71
Mohácsi vesz után	73
Emlékdal Rizának	76
A' kor	78
Magányomhoz	80
Szegény fiu	82
Szerелеm győzelme	85
Élet, és halál	89
Az emlékezethez	91
Feláldozás	94
Téli dalok I—IV.	96, 98, 100, 101
Az ifju lantos	103
Szívemhez	106
A' haldokló	108
Nénémhez	110
A' dal	112
Sir virágok I—V.	114, 115, 117, 119, 121
Lemondás	124
Multam	127
Csókirigy	129
Kérés	130
Vándordalok I—IV.	132, 135, 137, 139
Átok	141
Szelletekhez	143

VII

	Lap.
Bányász fiú	146
Emlékvirágok Rizának I—III.	147, 148, 149
Ősi szózat egy vár alatt	151
Szerelmi pálya	156
Könny virágok I. II.	157, 158
Hozzá	159
Dalnok	164
Virág dalok I. II.	166, 168
Sír	170
A' képzelethez	172
Szerelmi dal	175
Salomon álma I—V.	177, 179, 182, 186, 187
Négyes áldozat	188
Vizári menekvők I—IV.	195, 197, 199, 200
Az atyai áldás	203
A' szép juhásznő I—IV.	207, 210, 217, 218
A' leggyászosh éj	220
Az árva lány I—V.	224, 227, 230, 231, 235
Testvérek sirkövére	238
Biztosi	239
A' sas	—
Pesti hidon	240
Idő	—

ELŐSZÓ.

Midőn érzelemvirágimat keblem hőn meleg ágyából a' haza kertjébe kiültetném: szükségesnek látom néhány szót intézni t. olvasóimhoz, hogy velök magamat közelebbről megismertetvén, várakozásaikat koromhoz alkalmaztathassák. Dalaimat csak mint fejlődő bimbóit lehet tekinteni azon reményeknek, mellyek csüggedhetlen szorgalmam után termékenyebb, gazdagabb időket jövendelhetnek kis kertemnek, mert ennek még csak tizenkilencz tavaszát értem. Tárgyaim többnyire a' képzelet 's érzelem forrásából merítvék, mellyek legin-

kább melengetik az ifju szíveket. Fő ügye-
 kezetem, hogy az anyagi élet körén túl
 emelkedve, egy magasabb szellemi élet
 gyönyöreivel ismerkedtessem meg legin-
 kább t. olvasónéimat; hogy érezni, sze-
 retni tanítsam őket; szeretni hazájokat,
 szeretni nemzeti nyelvöket is, mert csak
 ezen üdvözölhetik méltólag a' földet, melly-
 hez már természeti ösztönénél fogva min-
 den magyar kötve vagyon. Hazaszeretet
 azon kincse a' kebelnek, melly kiirtván az
 önérdek mételyét, egy célra irányozza a'
 törekvéseket; melly boldogítja a' hazát,
 üdvözíti a' nemzetet. 'S ha szavaim csak
 egy szívben nem haltak is el hatás nélkül:
 bő jutalmát találja szegény, 's bár ifju, de
 hazáját forron szeretni tudó kebelem.

Sz. Ivánfán, Őszelő 6án 1840.

SZELESTEY.

Lól, hogy legyen, ki szemelődhesz!

A' har' bárs' letelken!

Lól, hogy legyen, ki jobb korunk szavára

Felállván a' szavak sokára;

TEKINTETES

Sőt a' nyugalomra akaszt minden!

ZALA-LÓVÓI CSAPODY PÁL URNAK.

S' kérem, kihez kegyes volt vérszemem,

S' kérem, kihez volt jellemem,

Onyácos Székelyi Pányvár

És a' trégyra má' elváltam,

Hogy szép hazámat hán' meádanam

S' követném, mi lelkem szent sugallata!

Engedd meg a' hogy-e hálós' lelke,

Hiket ajk' a' érzékeny nyel' —

Pozsába szedre nébány kisvirágát

A' nyajtsa mostan emlékül' neked!

NAJA-LÖVÖI CSALÓDNY PÁL UNNAK.

Lől, hogy legyen, ki száanalommal
A' por' fiára letekintene,
Lől, hogy legyen, ki jobb korunk szavára
Felállván a' szent haladás fokára:
Sok elnyomottra áldást hintene.

'S nekem, kihez kegyes volt végzetem,
Mert mint rokont körödbe juttata:
Lől jó irányra intő elvatyám,
Hogy szép hazámat hön imádanám
'S kövétném, mi lelkem szent sugallata.

Engedd meg o, hogy e' hálás kebel, —
Miket nyugodt óráiban nevel —
Füzérbe szedve néhány kisvirágát
Átnyujtsa mostan emlékül neked! . . .

Lól, hogy legyen, ki szánalommal

A por, hátra tekintene,

Lól, hogy legyen, ki jobb korunk szavára

Felállván a szent haladás lokára:

Sok elnyomottat állást hintene.

S nekem, kibe kegyes volt végyetem,

Mert mint farkot körödbe juttata:

Lól jó irányra intő elvartam,

Hogy szép hazánkat hűn imádhassam

S követném, mi felkém szent sugallata.

Országos Széchényi Könyvtár

Énged meg o, hogy e, hálás kedel. —

Miket nyugodt óráiban nevel —

Füszérbe szedve néhány kisvirágát

Atyújtsa mostan emlékül nekem!

ÉRZELEMVIRÁGOK.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Melly körülleg 6161

Nem lel hirtelen lelget.

Könyv...

Elér...

Könyv...

Könyv...

ÉRTETELMÉNYEK.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A' költő.

**Némán bolyongok én
Csendes magányokon,
Ha esti fény mosolyg
A' távol ormokon.**

**Magasra száll velem
A' tünde képzelet,
Melly porvilág ölen
Nem lel biztos helyet.**

**Messze, a' szellemi
Élet viráginak
Körében lel utat
Magasztos vágyinak.**

**És érez, és röpül
Érzelve szárnyain
Élvet keresve a'
Jövő homályain.**

**Fénypolcra ülteti
Az árva nemzetet
Kebelébe egy szivet,
Alkot, egy érzetet.**

**Virulni képzelet
Az üdvtelen hazát,
Szemlélve báj egén
Egy szebb kor csillagát.**

**Szemlélve ébredő
Lelkét sok honfinak,
Melly üdvet alkotand
Árpád utódinak.**

'S megfutni késztet egy
 Dicső vezér nyomát,
 Kinek a' nagy világ
 Csodálta ostromát.

És ébred ajkimon
 Érzékeny énekem,
 Melly téged üdvözöl
 Hazám, és nemzetem!

'S hozzád emelkedik
 O ég föld istene!
 Kitől e' végtelen
 Természet ösztöne

Kitől ez árva szív,
 'S magasztos érzelem,
 Az üdv, és kárhozat;
 Az ész, az értelem.

'S dalom mérsékli a'

Kimondhatlan hevet,

Melly szétrepesztené

Az elmerült szívet.

O mert haszontalan

Nincs ész kifejteni:

A' költő milly igen

Mélyen tud érzeni!

Szerelmem emlékei.

I.

Boldog valék

Ő adta üdvemet:

Szerelmivel

Árnyolva lelkemet.

Szerelmivel

Enyhitve a' sebet,

Mellyet szeme

Sugára égetett.

Szerettem őt!

Mikint ha istenül

Az érzelem: —

Olly végzetlenül.

Nem volt öröm

Mit keblem éldele

A' melly nem lőn

Megosztva ő vele.

Ha már napom teltől
 A rémes éj;
 'S ödvénnek romjain
 Kibát a' kéj.

II.

Lassu halál időnk:

Kéjt, kellemet,

A' semmiségbe szór,

És eltemet.

Mosolyg a' szép jövő

Biztatva még:

Midőn a' tompa hang

Zúg: — itt a' vég!

Bár zúgna nékem is,

'S temetne-el

Szivemnek hervadott

Reményivel.

Ha már napom fölött
A' rémes éj;
'S üdvemnek romjain
Kihalt a' kéj.

Ha már nincs érzet, melly
Segítene,
Melly bús sebem fölé
Írt öntene.

Temetne, ásna - el
Fenéktelen:
Ne lelné hamvimat
A' hűtelen.

Sejtés.

El messze nézdelek

Moh 's bérczek ormirul:

A' nap ha éjre száll,

A' nap ha felpirul.

Az ég lenn álmodó

Hazámra permetez;

'S szemem könyűje is

Busan lecservedez.

Ah sejttem én az ég

Mért szánja e' hazát?

Sejttem könyűinek

Szív - égető okát:

Hosszalja a' jelen
 Századnak éjjelét:
 'S kisírni vágyna már
 Koránya szép jelét.

A' völgyi lány.

**Hús völgy ölében
Emlény bokorral
Mosolyg szelíden
Egy kis halom.**

**Fölötte némán
Andalog egy szűz,
Olly hajnal arczó,
Olly bájoló.**

**Zokogva repdes
Körüle ámbrás
Lehelletével
Az est - lebel;**

'S zsarolt szívének

Sötét fohászit

Hirdeti a' völgy

Lakóinak. —

Eltűn tavasz, nyár,

Zörögve hullnak

Hervadt levélkék

Sírkokba le.

Hó, 's fagy borítja

A' pusztá halmot,

Hó, 's fagy a' hervadt

Emlény bokort.

És uj tavasz jön,

Virulni kezd a'

Liget, virulni

A' kis halom.

De ah, kit elföd,
 A' bájos ifjut
 Nem kelti-fel már
 Az uj tavasz.

'S mert őt a' kedvest
 Virágival nem
 Éleszti-fel már
 Az uj tavasz.

Ott halva nyugszik
 A' hő leány is
 Szerelme tiszta
 Sugárival.

Kérdés.

Ne hidd! leány, ne hidd!
Még birni szívemet;
Mivel kérdeztelek:
Szeretsz-e engemet?

Vagyon még hátra, mit
Vágy tudni érzetem:
Imádod-e hazám'
És árva nemzetem'?

Magányos sír.

Kies virány között
Csendes magány ölen
Egy kis halom terül,
Ott sirdogálok én.

Ott sirdogálok én
Ha hajnalonta fel —
Mosolyg a' nyári nap
Hevítő fényivel.

Ott csendes alkonyon
A' hold ha letekint,
'S mormolva estharang
Buzgó imára int.

O mert a' mult idők
 Dicső emlékeinek
 E' szív érzései
 Aldozni késztenek!

Borultan a' halom
 Föle letérdelek,
 Imádó két kezét
 Az égre emelek;

'S virányos hantidon
 O kincs-rejtő halom!
 Epedve felzeneg
 Szűmben fakadt dalom.

Elhangzik énekem —
 Ismét elnémulok —
 És öntudatlan a'
 Hantokra borulok.

'S egy néma könnyezés,
 'S mély sohajtás után:
 Könnyebülés fakad
 Keblem borúlatán.

Óhajítás.

**Jól tudom miért óhajtnék
Lenni én molnár legény?
Élte bár millyen veszélyes,
Sorsa bár millyen kemény.**

**Néha loppal is felásnám
Óseim szent hamvait.
's össze őrleném, miként a'
Föld ezernyi magvait.**

**'S minden liszt közzé kevernék,
Lenne benn olly élelem,
Mellytől, ah tán felvirulna
Még a' honfi érzelem!**

Mellytől ébredzene tán e'

Szunnyadó nép szelleme,

'S szent tökélynek fény-fokára

Szállna jutna jelleme.

Szobácskám.

Szelíd vidék ölen
 Csinos fehér falak
 Közt mély szobáival
 All egy kicsinyke lak.

Ölébe keskeny, és
 Rövid nyílás vezet,
 Hol tiszta érzelem
 Szorít veled kezet.

A' laknak dél felé
 Tekintő szegletén:
 Egy kis szobácska van,
 Ott nevelődtem én.

Ott szállta-meg szívem'
 Az első érzelem,
 Melly még a' sirba is
 Együtt hajol velem.

Ott leltem útatad
 Fel képzelet hona!
 Midőn a' szép után
 Lelkem borongana.

Az ifjukur reményt
 Derítő álmaiból
 Után ott szüntenek
 Szívem siralmai.

De inte végzetem,
 'S én messze hagytalak —
 Vérző kebellem bár
 Téged kicsinyke lak.

És messze a' leányt
Ki nélkül életem
Örök gyásszal nyomó
Kinos halál nekem.

O majd ha egykoron
Sorsom vissza vezet :
Csendes szobácska bé —
Fogadsz - e engemet ?

Levethetem - e hűs
Öledben gyászomat,
Fellelve ujolag
Szerelmi tárgyomat?

Kerti dalok.**I.**

Tavaszkor.

Tavaszz, tavasz!
Te gyakran láttad őt!
Midőn bájjal
Himzél kertet, mezőt.

Te láttad őt,
És láttál engemet:
Sejtéd titkom'
Sejtéd szerelmemet.

Tavaszz, tavasz!
Többé nem látod őt,
Virágaid
Között az égi hőt.

Nem látod őt!
De látsz ah engemet:
‘S sejtéd kinom’,
Sejtéd keservemet.

III.

Nyáron.

**Sok bájoló virág
Eltespedez
Nyárban, ha ég reá
Nem permetez.**

**Vagy meg nem öntözik
Jól eleve:
Földhez konyítja a'
Napnak heve.**

**Keblem virági is
Öröm, 's remény:
Fonnyadva általad
Hév érzemény.**

De rájok könnyeim
 Bár hullanak:
 Többé ők ah fel nem
 Virítanak!

III.

Őszkor.

A' borus ősz sirba szórta
A' tavasz, nyár szép virágít,
'S kéjtelen magára vonta
A' komor tél pusztaságít.

Minden olly kietlen, és zord,
Mintha a' lét vég-csataja
Bus jelét ábrázolná az
Ősz földünk egy mostohája.

Bár a' szép remény mosolyg még,
Nem nyilik rajt üdv virága:
Csillagtalán gyászos éjbe
Tünt a' szende kék világa.

Ősz borul koromra is majd
Fonnyasztó rideg jelével
'S sirba szórja szép virágim
Sirba jéghideg szelével.

'S nékem nem mosolyg remény ah!
Romjain tél pusztasága;
Rajta egy virág nyilik csak:
Bumnak harmatos virága.

IV.

Télen.

Fehér lepellel

Miként halott:

Takarva a' föld

Imitt amott.

Nincs rajta zöld már

Nincsen remény;

Télnek fagyától

A' föld kemény.

Leszáll reám is

Korom tele,

'S kihal reményem,

'S üdvem vele.

Hószin borította
Lankadt fejem
Keblemből eltűn
A' szerelem.

Ah bus teled föld
Nem olly ravasz:
Reád mosolyghat,
Még uj tavasz!

Lásd rám, ha eltűn
A' mostani
Csak menyben fog uj
Mosolygani.

Vallomás.

Imádlak o leány,

Te hűtelen!

Halálomig bár

Reménytelen.

Imádlak, — elhal

Bár kellemed,

'S nem bájolhatsz - meg

Majd engemet:

Ha élni fog, mi

Körödbe ránt:

Forró szerelmed

A' hon iránt.

Éjjel.

Éj lőn — a' kies vidéket
Mély sötétség réme lakja;
Nincs sugár, mellytől derülne
A' komor lét gyász alakja.

Halk csend ünnepel — kihalt bus
Lantom árva zengeménye
Reszketőn, 's ah tán örökre:
Mint e' szívnek végreménye!

Mit örökre?!... hisz' dereng a'
Képzeletnek báj világa:
Rá sötét gyászt nem boríthat
Bár milly éjnek pusztasága.

**Feltűnsz bájaiddal ott még
Gyilkolója e' kebelnek
O leány! kiért fohászim
Olly epedve esdekelnek.**

**Feltűnsz ott! — 's bár sirba már e'
Szivnek hervadott reménye:
Könnypatak közt újra ébred
Árva lantom zengeménye.**

Titkos érzet.

Szokatlan érzelem
Dagasztja keblemet,
Egy bus magányba von
Borultan engemet.

Elhagyva ott ülök,
Képzelveim honát
Az őskor képei
Sötéten lengik át.

Csak néma bús vagyok
Kétség tanyáz velem;
Vágyim 's képzelveim
Határát nem lelem.

Egyszerre felver egy
 Rémteljes borzanat,
 Melly vad szökésivel
 Mélyen a' szivbe hat.

'S sejtem, hogy ollyasmit
 Kezd keblem érzeni,
 Mit ah ki nem lehet
 Nekem jelenteni!

Néma bánat.

Lányka miért e' bánat

Mért e' némaság?

Néked áll az élet,

Néked a' világ.

Száz kebel körüled,

Mind szerelmet int,

'S boldog a' mellyikre

Szép szemed tekint.

Még is a' sötét bú

Nyomja lelkedet:

Ah m; bánthat édes

Lányka tégedet?

Szólj! — te néma vagy? ah
Sejtem én okod',
Melly szivedbe oltá
Szörnyü bánatod':

Tán e' hont imádja,
Áldja érzeted,
'S fáj, hogy édes nyelvét
Te nem értheted!

A' szerelemhez.

Maradj halálig

Maradj velem:

O ég szülöttje,

O szerelem!

Légy hű vezérem

Ösvényemen,

'S reményt-adó fény,

Gyász éjemen.

Légy hű vezérem

Ha a' világ

Kétes borúja

Utamra vág.

'S ha e' zuzott szív.

— Ez üldözött:

Lankadni kezd a'

Harczok között.

Ki össze fűztél

Sok szűt, rokont,

Ki kényszerítesz

Imádni hont.

'S megőrized hön

Fő kincsemet,

Lelkem virágát:

Erényemet.

'S fényed virányos

Úton vezet,

Hol ámbra-illat

Az élvezet;

"Hol nincs boszúvágó,
Nincsen kedély —
'S szent egyetértés
Rózsája kél.

Dicső! vezérelj
O engemet:
Árnyékold híven
Bús lelkemet;

'S maradj halálig
Maradj velem:
O ég szülöttje,
O szerelem!

Völgyben.

Völgy ölén bolyongok
Árvaként magán,
És körüllem ernyő,
'S ifju csattogány.

Völgy ölén virágok
Felmosolyganak
'S rájok a' borult ég
Könnyi hullanak. —

Egybe szöve tün fel
Gyorsan ébredő
Ifju képzetemben
Mult, jelen, jövő.

Mintha édes honom
Volna e' magány,
'S a' letűnt időkről
Zengne csattogány.

Bús hazám' imádja
Itten érzetem:
A' virágseregben
Látva nemzetem,

Mellyre méltó égő
Könnyet ontani;
Mert sötét hazában
Bűn mosolygani.

Lelki szózat.

Mi célra vagy teremtvé ember,
Ha újra semmiségbe szálsz?
Ha véstapodta életednek
Vesztén örök véget találsz.

Ha nincs egy boldogabb hazád még,
Mellynek ez élet csarnoka:
Hová beszéljon a' világnak
Halál legyőzte bajnoka.

Hol a' magasztos elme egykor
A' szent tökély fokára jut,
Mellyre alanti életünknek
Örökre zárva áll az ut.

Hol minden jó, való, dicső, szent,
Miket utál a' rossz világ, —
A' földi sors örök daczára: —
Fénylő érdem tronjára hág.

Mi célra vagy alkotva ember,
Ha hosszú szenvedés után
Örökre veszve lelked is hült
Tested szét omladó porán.

Mi célra fejle ön magától
Kebledben a' szent érzet?
Melly egy örök derült világnak
'S főnek sejtéséhez vezet.

Mi célra van kebledbe öntve
A' rénynek üdvös érzete?
Mi célra van az égi szikra:
Az ész?... — 's jövődnék képzete?

Ha véged az, mit alkotó főnk
Érted teremtetett lényinek:
Lól, hogy majd újra semmiségnek
Örök homályi rejtсенek!

Nem o nem így! — a' végtelen bölcs
Illy czéltalan mit sem tehet:
Teremtni, hogy megint örökre
Elvessz? nem, o ez nem lehet!

Kell még a' csillagok fölött egy
Örök hazának diszleni,
Hol földi lánczait a' lélek
Szét szórva, fog fellengeni.

Hol a' világ utálta érdem
Örök jutalma nyíladoz,
'S a' sorsüzött bus érzetére
Szelid enyhület áradoz.

Hol majdan a' lélek borúin,
Az álszin leplén egy sugár
Keresztül hatva, minden titkot
A' nagy bíró elébe tár.

Kell még a' csillagok fölött egy
Örök hazának diszleni:
Hol egyenlőség 's népszabadság
Sugára fog derengeni. /

Moh virágok.

I.

Mint árva gyermek hő

Szülője hamvinál.

Megállok o mező

Kebled virányinál!

'S át forrva lelkemen

Egy kinos érzelem,

Gyászt öltök, 's gyászomat

Miattad viselem.

Nincs hát e' seb fölé

Örökre ír nekem?..

A' hon nevében így

Szál égbe énekem.

'S hozzád így o mező!

Könnyezni a' vihart

Sötét virányidon

Találsz-e még magyart?

Képzelve multadat
 'S a' hős eldöbket:
 Nem szegyen én nekem
 Hüllatni bányákat!

II.

Busongva ballagok
 Gyász romjaid között,
 O néma ősi lak
 O véstől üldözött!

Előmbé a' letünt
 Kor képe felvonul,
 'S keblemre fájdalom,
 Szememre könny tolul.

Szememre könny tolul
 Keblemre fájdalom,
 Melly romjaid közől
 Zug fel sötét halom.

Képzelve multadat

'S a' hős eldődöket:

Nem szégyen én nekem

Hullatni könnyeket!

Büszkös vagyok

Gyász romjaid között

O néma életem

O vértől áldozott

Előre a' létnek

Kor képe felvált

S' keletre fájhalom

Szememre könny tolni

Szememre könny tolni

Keltem

Mely romjaid

Nem felvált halom

III.

Kérded a' néma könny
 Szememben mért remeg,
 Ha e' sötét falak
 Romját tekinti meg?

Hát nem tudod, hogy a'
 Sértett népjog felett
 Feldördülő harag
 Ő véle büntetett?

Hát nem tudod, hogy ő
 Boszulta meg a' vért
 Szomjúhozó szívet
 Átkos csapásiért?

Ugy van!... 's azért ejtek
 Fölötte könnyeket:
 Mert romja nem boszul
 Többé sérelmeket!

Egy pataknál.

Vajha gyors patak

Arra szállanál,

Hol mohos lakom

Bérczek orminál.

Hol leverve szent

Érezésivel

Néma bú között

Hervad e' kebel.

Néked ah kegyes!

Elpanaszlanék,

Gyors vized közé

könnyet ontanék.

'S te, ki a' liget
Csendes árnyain
Feltalálnád bus
Andalgásain,

Öt, kiért e' szív
Esdik és hevül,
'S ah kiért egénzodom föl
Búnak éje ül:

Felrezzentenéd
Halk zajoddal öt,
'S arra intenéd
Majd az érezőt,

Ah de messze van
Moh-lepett lakom,
Messze, messze, ez
Szörnyü bánatom.

És te félre szállsz
Félre tőle, 's el
Szép jövődöd
Báj reményivel:

Vidd o vidd nehéz
Könnyeim veled:
Érte hulltak-el —
Mondd, ha felleled.

Tagadás.

O ne mondd, hogy áldod
Lányka e' hazát,
'S üdvet csak szerelmed
Ő eránta ád;

O ne mondd, ne kísértsd
Árva keblemet!
Nem vakithatsz így meg
Csalfán engemet!

A' hazát leány! az
Nem szeretheti,
A' ki legfőbb kincsét:
Nyelvét, megveti!

Ő, és én.

**Megláttam őt, és
Ő engemet, —
'S lázzadni sejtém
Érzelmemet.**

**Nem volt nyugalmam
A' szende bék'
Zajgó szívemből
Kiköltözék.**

**'S hogy rá mosolygék,
És ő reám:
Az égnek üdvét
Lemásolám.**

'S egy édes titkot,
Melly isteni,
Sejték szivemben
Melengeni.

És láttam ismét
'S nem tudhatnám:
Miért mosolygék
Rá, 's ő reám?

Míg egy magányos
Ambrás helyen
Beszélgeténk olly
Édesdeden.

Itt tudtuk-meg csak
Sejtésemet:
Én őt szerettem,
'S ő engemet.

Kérelem.

Bocsása meg o leány
Édes szerelmesem!
Mert meg kell osztanod
Még egyel érzetem.

Szeretlek téged' is
Forrón véghetlenül
De érező szívem
Még egy iránthevül.

Leány! ha őt te is
Mint én szeretheted,
Ha ő eránta is
Tud égni érzeted:

O akkor mennyei

Üdvet mosolygsz reám

Édes malasztival

Mert ő — dicső hazám!

Az én dalom.

Hol kies patak
 Bérczről völgybe száll:
Part virányain
 Kis lakocska áll.

Kis lakocska, hús
 Rejtekében a'
 Lány, szerelmem, és
 Üdvem angyala.

Arra vágyok én
 A' dicső után:
 Nappal, alkonyon,
 'S csendes éjszakán.

Arra vágyok én,
Ah de hasztalan!
A' vidék felé
Szállnom tiltva van.

Tiltva, mint az üdv
Mellyet általa
Adna csak kemény
Sorsom angyala.

'S mert jövőm sötét
Gyászos éjelen
Sem mosolyg reám
Biztató remény:

Nappal, alkonyon,
'S csendes éjszakán:
Hervadok letűnt
Kéjeim után.

Intés.

Mért vagy olly hamis lány?

Üdves érzeted

Untalan hazádhoz

Ah mért hirdeted?

Hir, 's magasztos érdem

Tetteket követ:

Tenni kell leány! ha

Fényre vágy neved.

A' ki fényét tettel

Megszerezheti:

Érzetit honához

Az nem hirdeti.

Néma légy! 's ha lelked
 Érezett, művelt:
 Tetted önkényt ád majd
 Érdemet, hitelt.

Tavaszi hangok.

I.

Leány te rózsza vagy
Virágaim között,
Kit hő szerelmem e'
Kebel fölé tűzött.

Ott bájolsz engemet,
Osztasz szelid gyönyört,
'S illattal öntöd el
A' szent hév lakta kört.

De gyakran felszökell
A' hiuság szele,
'S vigyázatlan hajlongsz
Keblem fölött vele.

'S még is csodálhatod
 E' szív keserveit?
 Csodálhatod, hogy meg—
 Szurnak töviseid?

III.

Ligetben szép virág
 Midőn nap alkonyul:
 Mintha busongana,
 A' föld felé konyul.

'S ha uj korány mosolyg
 Reája, éledez,
 Kelyhén az ég dicső
 Harmatja rezgedez.

Mély kinjaim fölött
 Ha könnyet ejtene
 O lányka szép szemed
 Bu nem emésztene.

'S-uj létre ébrednék

Bájló sugárinál:

Ha mondanád: szeretsz,

'S reám mosolyganál.

III.

**Leáldozott a' nap ,
Földünkre gyászlepel
Vonult, bezárva van
Minden virágkehely.**

**De visszajő megint
Fénylő sugárral:
Kehelyt nyit a' virág,
A' földi gyász kihal.**

**El, messze zárt tőled
Leányka végzetem,
Kivel gyönyör között
Folyt egykor életem.**

De visszatérek én

Hozzád reménytele; —

Fel fog derülni még

Sorsomnak éjele.

O tárd ki majd te is

Előttem kebledet,

Hadd tudjam-meg, hiven

Szeretsz-e engemet ?

IV.

A' kék határu ég
Megszünt mosolygani;
Felzúg a' bösz elem,
Vész kezd morongani.

Csatáz, üvölt a' szél,
Mérges csapásai
Altal hervadnak-el
Kertem virágai.

Fölkelti uj tavasz
Sírköböl ezeket,
Varázsol nékiök
Igéző színeket.

Réám ha megszűnsz o
Leány mosolygani,
'S keblem a' bu-vihar
Lefogja rontani:

Nem éled uj tavasz
Fölkeltni engemet,
'S visszateremteni
Elhervadt színemet.

A' mohácsi vész után.

Imádod istened

**O nemzet! kincsekért,
Kéred, hogy adna bért
Az ősi tettekért.**

**Hogy a' csaták, miket
Eldődid vívtanak,
Jutalmazatlanul
Most ne maradjanak.**

**Eldődid o magyar!
Már rég elhunytanak,
Nyugalmat köz-anyánk
Keblén találtak,**

Ki, — bár leverten : — él ! —

'S mert szül még néha hőt :

Enged remélleni

Egy boldogabb jövőt.

Nem illet o az ég

Jutalma tégedet,

Ki elvetéd vakon

Már annyi kincsedet.

Néki, a' honnak add

O isten azokat,

Ki eltakargatá

A' szentült hamvakat,

Ki jobban érezi

Az átkozott vihart,

Melly megrázkodtatott

Minden igaz magyart.

Ki tiszteletben hön

Fenn fogja tartani,

'S áldásként az utó —

Korra árasztani.

Emlékdal Rizának.

Kiváнатim füzérén

Két szép virág tenyész;
Halvány mikint a' holdfény,
Ha éj ködébe vész.

Mert mindenik jelentől

Messzebb vivő utat:
A' multba, vagy jövőbe
Sugárival mutat.

Búm' édesíti egyik

A' multnak üdvivel;
Megorvosolja másik
Dicsőbb jövőivel.

E' két virágot nyujtom
Emlékül néked én,
Velök bolyongj a' multnak,
'S jövőnek éjelén

'S ha vész között szivedben
Kel enyhes érzemény:
Tudd-meg, hogy ők adák azt:
Emlékezet, 's remény.

A' kor.

Mit a' jelen most égisz istenit,
 Alant fog egykor összeomlani;
 Üdvözle tettet a' letünt idő,
 Mellyet gunyolva néz a' mostani.

Minden idő, 's kor bírja szellemét,
 Van mindeniknek egy fő jelleme:
 Mellyet tekintve tudjuk érdemét,
 Mellyet tekintve tün ki kelleme.

A' vértusát, mit a' sötét idő,
 Mint tiszta rényt, olly hön magasztala:
 Fénylő köréből a' szelid jelen,
 Rut durvaságként szórja most tova.

O a' jövő hát, ellened jelen,
És téged ellenére szült a' mult;
Megdöntni átkot szórsz, kikre annak
Sok vétkes áldása, malasztja hult.

Az érdem nem kíván jutalmakat,
Azt önmagában úgy is felleli:
Ha bért kívánsz, ember! nincs érdemed,
Nem kér az, ki lelkén már izleli.

Ugy van! azért kémélve oszd jelen,
Kémélve oszd minden jutalmadat;
Nem látsz a' szívbe — még egy szebb jövő
Gunyolni fogja lelki álmodat.

Magányomhoz.

O magány hű érzetím tanúja,
Vágyaim legszentebb nyughelye!
Rejtekedben e' zsarolt szív egykor
Mennyi üdvadó gyöngyört lele;
Midőn a' lányka hű ölében,
Szerelmem édes érzetében,
Mint szép tavasz virányain:
Szent üdvözület álmain
Kéjelve olly nyugodt,
'S boldog valék.

Bár borult a' kékeség fölöttem,
És vihar dult szét a' földtekén:
Borzadozni, 's félni elfeledtem
A' leány szív-ápoló ölen;

Mivel bájos tekintete
Varázs erővel ihlete:
Szelid derű mosolyga rám,
A' néma lak hűs enyhiben,
Ha nyugodtan meggondolám:
Hogy ő értem hevül,
Hogy ő szeret.

Ah de pusztá vagy sötét magány már,
Mert a' sors elvette kincsedet!
'S én a' multnak bájain tűnődve,
Még is híven laklak tégedet.
Mert öledben volt e' hő szív
Boldog, tiszta érzetével,
'S kéjeimnek bájvirága
Hű öledben hervadott el.
Sorsom üdvadó világa:
Gyászos éjbe itten vága:
Itt derengjen hát utólszor.
E' ledultt szív lángzatára
A' megunt lét bus sugára!

Szegény flu.

Földünk sötét porában

Alant születtem én:

Kicsiny karámban, a' sors

Komor vak éjelén.

Apám, anyám biralma

Csak életök vala:

Bölcsőmre nem köszönte

Költő örömdala.

Csendes szegény körömben

Tompán neveltetém,

Terhére a' világnak

Nyomor szülöttje én.

És felnövék, az édes
 Gyermekkor elhala,
 Kis birtokom e' földön
 Egy pusztá kert vala.

'S az ég sugallta ösztön:
 Növényt termeszteni,
 'S az árva tért virággal
 Felékesíteni.

Gyomlálgaték, kiszórtam
 A' ronda maszlagot,
 'S tágos helyébe gonddal
 Hinték virág magot.

Ápolgatám naponként
 A' kis növényeket:
 Gyakran szememből adtam
 Reájok nedveket.

'S kinyíltanak virágim,
Most játszi kert szivem,
Benn legdicsőbb virágcsa:
A'honfi érzelem.

Mellé szerelmi magvat
Hűség, 's erény teve,
Mellynek szelíd gyümölcse
Elégedés leve.

'S ki mondaná nekem most:
Hogy szegény vagyok?
Midőn hazám iránti
Érzelmim olly nagyok.

Midőn szerelmem édes
Malasztit izlelem,
'S csendes kicsiny körömben
Elégedés velem.

Szerелем győzelmе.

Száz veszélyt

Leltem én

Életem

Tengerén :

'S mindenütt

Győzelem

Istene

Szállt velem.

Egy magasb

Érezet

Nyujta hőn

Társkezet ;

Melly, miként

Hontalant,

Hordozott

Fenn alant.

O e' hű

Rény vala:

Keblem véd

Angyala,

Véle szállt

A' remény,

Tiszta mint

Égi fény.

Nem tudám

Sejteni,

Hogy lehet

Veszteni?

Hogy lehet

Olly csata,

Melly szivet

Ingata?

'S íme uj

Vész megint

Küzdeni

Sikra int —

És kiszáll

Most velem

Harczra a'

Szerelem.

'S hajh a' rény.

Kéjtele

Köt frigyet

Már vele:

Mert a' föld

Istene

Nem csatáz

Ellene.

Nincs tehát

O dicső

Már nagyobb

Földi fő

Mint te? kit

Nincs erő,

Nincs elem

Leverő.

Tárva hát
E' kebel,
Bármí vész
Dulja-fel;
Szálld meg! a'
Győzelem
Tied, o
Szerelem!

— Élet, és halál.

Halál az élet, üdvtelen halál:

Benn o csak álom a' valódi kincs,
Mellyen túl a' kebelnek nyugta nincs;
Halál minden, mit ember itt talál.

Halál az élet! sír a' nagy világ,
Mellyben a' lélek ébren szendereg
Koporsajára átok-könny pereg,
Még szétdül az, 's lelkünk szabadba hág.

Halál az élet! . . . élet a' halál!

Melly által élünk hervadatlanul,
Melly által lelkünk más hazába száll,
Hol a' valóság haborítlanul:

Hol csak fény nem gerjeszti a' kebel
Élethervasztó érzeményeit;
Rény az, miért lángol, 's miben leli
Malasztos üdvét, és reményeit. —

Emelj ki o mindenható halál!
E' gyáva portömegből engemet!
Vidd a' szabad hazába lelkemet,
Hol édes enyhet, és nyugtot talál.

Hol végtelen lét fog derengeni
Reá is, bár itt a' sors üldözé,
Hol-mert nem jó bú az öröm közé:—
Nem fog a' multakért kesergeni.

Az emlékezethez.

**Szűnj meg, o szűnj élni nékem
Szívduló emlékezet!**

**Hadd nyugodni, mit a' multal
Sirba vitt a' végezet.**

**Hadd nyugodni kéjeimnek
Hervadott virágait,**

**Hadd nyugodni csillapultan
Lelkem annyi vágyait.**

**Ugy sem létez olly varázs, melly
Felderítvén éjemet:**

**A' jelennek bájaival
Eltörülné könnyemet.**

**Nincs a' lány a' hön imádott,
Kit ölelve édenem**

**Volt az élet, bár miként tört
A' kémény sors ellenem.**

Nincs a' lány! sirok honába

Szórta a' halál szele:

Kedvem, kéjem egy parányig

Eltemetve van vele.

Búra int a' nap koránya,

Búra estnek alkonya;

Üdv ígérő szép reményem

Sorsom éjén elhunya.

El! — miként a' tünde álom —

'S véle a' szent élvezet,

Mellyet most csak képzetemben

Éltetsz o emlékezet!

Mind hijába zengi ajkam

A' kegyetlen but, 's panaszt:

Nincs fohász, nincs könny, 's varázs, melly

Vissza adja nékem azt.

Szünj-meg o hát élni nékem

Szívduló emlékezet!

Hadd nyugodni, mit a' multal

Sirba vitt a' végezet.

Hadd nyugodni vágyaimat, —
 Szűnj vírasztni multamat:
 Bájos képe ah úgy is csak
 Súlyosítja kínomat!

Feláldozás.

Keblem borúit o

Lány el nem oszlatod,

Ha mondod: szivedet

Te meg nem oszthatod.

Megosztlanul leány

Nem vágyok birni azt:

Szerelmed úgy reám

Nem költ örömtavaszt.

Ha vágysz szived' a' hon

'S közttem megosztani:

Ugy fogsz engem' leány

Csak boldogítani.

Ha nem, — bár gyászomat

Halálig hordozom:

Boldogságom a' szép

Honért feláldozom:

Téli dalok.**I.**

Jéglepel terül

Házam ablakán:

Nem mosolyg be hold

Zordon éjszakán:

Egyre borzadok

Feltekinteni,

Mintha kárhozat

Fogna inteni.

A' zajos veszély

Mérge felmorog,

Hogy reá az ég,

És föld háborog;

Hogy megborzadoz
 Minden érzetem,
 'S még is alszik, ah
 Alszik nemzetem!

II.

Téli éjszakán
Hogy ha felzavar
Álmaimból a'
Zajduló vihar,

'S házikóm körül
Zúg a' fürgeteg:
Szívem olly borult
Szívem olly beteg.

'S egy szent kép előtt
Kezd meghajlani,
'S buzgón égre így
Felsohajtani:

Mért küldél o mért

Ránk nagy ég telet ?

Hogy jég fedjen-el

Minden kebelet ?

'S ébredéskor ne

Tudjon érzeni,

'S jobb idők után

Égve vérzeni?

III.

Bár mit tesznek velem,

Én meg nem kedvelem

E' zord telet;

Olly gyász, örömtelen,

Ah benne már jelen

Nincs éldelet.

Nem jó ki e' hüves

Időben a' kegyes

Bár búja nagy;

'S én nem kukkanthatok

Be mert az ablakok

Fölött a' fagy.

Bár mit tesznek velem,

Én meg nem kedvelem

E' zord telet;

Mert olly örömtelen,

Ah benne már jelen

Nincs éldelet.

IV.

Csikorg a' fagy, 's hó,
Már a' hideg;
A' földi élet
Komoly rideg
Szivaltató a'
Csend, 's pusztaság
Lefagyva nyugszik
Minden virág.

Lefagyva nyugszik
O kis hamis
Lány! nálad remény
Virágom is,
A' mellyről egykor
Mint égi fény:
Mosolyga-fől rám
A' szép remény.

De a' tavasz majd
 Ha felvirul:
 Hó, 's fagy leolvad
 Hegy ormírul.
 'S a' nap mosolygó
 Sugárinál:
 Minden virágcsa
 Új díszben áll.

Leolvadand — e
 Még néked is
 Kebledről a' fagy?
 O kis hamis, —
 Melly engemet most
 Búval kínál: —
 Szerelmem égő
 Sugárinál.

Az ifju lantos.

Tudnék, mint Orpheus,
Fellengve zengeni,
Tudnám mit érezek
Híven lefesteni.

Ugy zengni nemzetem
Eldődi tetteit,
Hogy szómra sok kebel
Levetné érczeit:

Hogy az ösvér után —
Érzéketlen — rokont:
Szeretni készthetni
A' szivimádba hont.

Koránytól alkonyig,
 'S éjen át zengenek:
 Mindent mit érezek
 Dalokba öntenék.

Mint ifju csattogány
 Zeng nyári alkonyon:
 A' honfi érzet úgy
 Ömlengne ajkimon.

'S röpködne kis dalom
 A' híremelt hazán,
 Mint biztató remény
 Az élet alkonyán.

'S ha hő szülötted él,
 Szavamra hajlana,
 Hazám! 's reád dicsőbb
 Korány mosolygana.

De hajh nincs olly erőm!

'S bár kész az érzelem: —

Azt én olly vakmerőn

Dalolni nem merem.

Azért elnémulok,

Elhal gyászhangzatom:

'S könnyem, jövőd fölött

Hallgatva hallgatom.

Szívemhez.

Csalfa szív! mért vonsz el az örömnék
Üdvmosolygó rózsá-tájirul?
Hol malasztos kéjeid teremnek,
Karjain a' gyermekérzelemnek,
Hol nyugalmas béke-nap virul.

Mért veted meg a' kies valónak
Annyi égi tiszta kedveit?
Nem tudod még érdemét a' jónak?
Melly korodnak szinte álmodónak
Fűszerezte szende éveit.

Vonsz hová a' képzelet sugára
Andalító fényivel vezet,
Hol dereng egy tulvilág' határa, —
'S a' keservek árva hangzatára
Csak keservet int a' végezet.

Hol borong ő tünde fátyolával
A' magasztos lelkű ideal:
Int feléje égi szózatával,
'S ujra eltűnelg arany hajával,
A' komor lét bus homályinál.

Láttam őt! . . . éreztem eltűnését,
Véle szálltak gyermek álmaim;
Láttam ismét játszi lebbenését:
Ah de álmim vissza röppenését
Hasztalan kérték fohászaim.

'S szív! te még is a' szelíd örömnek
Bájkörén túl itt borongsz velem!
Tán varázshatalma a' dicsőnek
Kötve tart, még a' sötét jövőnek
Rejtekeiben vár a' — szerelem!

A' haldokló.

Haló ágyam felé
Bucsuzni jössz leány,
Mert nem mosolyg reám
Több éltető korány.

'S szólsz — o ne szólj, ne mondd,
Hogy birsch olly érzetet,
Melly alkotand nekem
Gyönyördús életet.

Késő már! 's tudva hogy
Te részvevőm valál:
Két szerte súlyosabb;
Hogy int a' zord halál.

Könnyel se nedvesítsd

Bú marta keblemet:

Könnyed szelíd leány

Nem kelt fel engemet.

De mondd emlékemül,

Kit én magasztalok: —

Szűd a' honért ver, ug

Nyugodtan elhalok.

Nénémhez.

Ki vélem egy annyától szármozál,
Kit, mint engem', ő ringatott ölen,
Azon emlők által tápláltatál,
Mellyekből édes éltet szívtam én.
Szived üdvet-hozó érzelmeit
Egy forrásból merítgetéd velem;
Egy táj ölen pirosla-fel veled
És fejlék napra életreggelem.
Ha könnyezél, azon szülői kéz
Törülgeté-le szende könnyeid',
Az ápolá ónsúlyu gond között
Gyönyörre ébresztő reményeid'.
Együtt örültél a' nap ébredésén,
Együtt busongtál alkonyán velem,
O mellyen eltemetve lelhetem
Üdvem', ha vissza vissza képzelem. —

'S te mégsem foghatnád-fel érzetem'?
'S felejtve mindent még sem értenél?
Midőn a' multnak visszaérzete
Magasb az élet minden üdvinél.
O felfogod, és érted jól te azt —
O felfogod e' szívnek érzetét,
Melly üdvedért kész, o örökre kész
Letenni tüstént gyászos életét.

A' dal.

Járdaltam én

Ezer virág között,

Mellyeket ég

Harmatja öntözött;

Keblem, miként

A' sír, csendes vala;

Érdektelen

Hangzék a' lány dala.

Járdaltam én

Virágaim között,

Miket szemem

Könyűje öntözött;

Keblem miként

Az éj setét vala:

Mert nem hangzék

A' lány kecses dala.

Nem járok most

Virágaim között,

Rájok a' tél

Komoly fagyot tűzött;

'S keblem derült,

Benn kéj, 's örömtavas:

O lány édes

Dalodnak míve az!

Sir - virágok.

I.

Keblem hol annyi kéj, és
 Olly sok öröm lakott,
 Most bus temetkező hely,
 Benn egy sötét halott.

A' gyász halott reményem,
 'S halma virányinál
 Legkedvesebb barátja
 Hő szívem sirdogál.

III.

Volnék sirásó

Ki ás, temet:

Mélyen elásnám

Szerelmemet.

Sziklába vésnék

Gödröt neki,

Hogy támadatkor

Sem kelne ki.

Volnék síróre:

Hó keblemet, —

Hol eltemettem

Reményemet: —

Lesném, — ne lenne
 Olly alkalom,
 Hogy béosonjon
 A' fájdalom.

Ki is, temet:

Mégyen elősánám

Szerelmemet

Székébe véssék

Gödröt neki

Hogy támadatkor

Sem kelne ki

Volnék atdöre:

Hő képlemet —

Hol eltemettem

Reményemet: —

— Szerelmem hő maradt,
 Reményem áldozat:
 És élttem oly rideg,
 Mikor...!

Kit ugyiszerettem én
 Ezer remény között:
 A' lánytól végzetem
 Örökre száműzött.

Öt nem, de társamul
 Vevém szerelmemet
 Hogy csüggedésiben
 Segitse lelkemet.

De ah! hol nem mosolyg
 Már nyugtató remény:
 A' szívnek nincsen ott
 Több enyhes érzemény.

Szerelmem hó maradt, —

Reményem áldozat:

És éltem olly rideg,

Mikint a' kárhozat!

IV.

Ki gyászba vontad

Hő kebelem:

Haj-el te is márdék

O szerelem!

Vagy hadd - el hűtlen

A' gyász helyet,

Hol nincs tavasz, hajh

Nincs kikelet.

A' holt reményt hadd

'S a' dult szivet,

Melly csak vesztére

Tisztel, 's követ.

Ne háborítsd a'
 Holt álmait,
 'S a' szívnek égő
 Sirámaait.

Vagy nem végezed
 Még bé mived'?
 'S a' kába sors most
 Szívemre vet.

Őt éri végre
 A' változat? —
 O hát keves még
 Az áldozat?! .

A holt reményű hald
 'S a' dalt szívet,
 Mely csak vesztére
 Tisztelet, a követ.

V.

Álmodtam, álmom
 Gyászos vala:
 Szivem leverve
 Lőn általa.

Hazámat látám
 Mint sírverem
 Sötéten, 's dultan,
 Mint kebelem.

'S benn annyi holtat
 Lézengeni
 'S feltámodásért
 Esengeni.

O bus hazám! ha
Igy volna ez,
Mit vélni szívem
Ugy dermedez;

Ha hozzád népek
Nagy istene!
Csak síri hangzat
Csendelgene;

És még sem lenne
Feltámadat:
A' sok kegyetlen
Vétek miatt.

Hogy lenne az? hisz'
A' szent-írás
Allítja: lesz még
Feltámadás.

Hogy kik lenyögték

Fájdalmikat:

Majd elvegyék bő

Jutalmokat!

Lemondás.

Hah mi ez? hát ez fogantatásom
 Földi czélja csalfa rossz világ?
 Illy sulyos lesz hát egész futásom?
 Még öröklő síromat megásom,
 'S a' halál pályám elébe vág.

Szívet, telve tiszta érzelemmel,
 Nyujta véghetetlen alkotóm
 'S mért? talán hogy lángoló hevemmel
 Elszoritva haldokoljon e' mell,
 'S hő szerelmem legyen altatóm?!

Hogy szeressem mondhatatlan', mint csak
 Földi lény szeretni, égni tud,
 'S szép reményit e' szent érzésnek
 Födje gyászos átka megvetésnek?
 Míg a' vágy kihal, s' szívem sirjába jut.

Hát hol itt az élvezet virága
— Hol van itt a' földi üdv, 's gyönyör?
A' teremtés legszelídebb ága,
Hogy ha így tűn a' szív ifjúsága,
Ha az érzés csak zsarol, 's gyötör.

Nem! ezért szűt nem teremte nékem
Végzetlenül jó istenem:
A' midőn lerázta semmiségem',
'S porhüvelybe fuvta árva létem':
Mért tett volna akkor ellenem?

A' világ, mellytől kiosztani hagyja,
Ugy van! a' világ tagadta meg
Tőlem, minden üdvem, és reményem',
'S kéjt mosolygó báj szerencse fényem',
Mellyért e' szív hasztalan remeg.

Ám legyen! lemondok im örökre:
Furja által a' kín szívemet,
És kit olly hiven, 's forrón szerettem,
Kiért lángom áldozatja lettem:
Ő temessen sirba engemet!

De nem! még egy pillanat virágát! —

Még ezért térdekre hajolok, —

Melly betölti keblem minden vágyát,

Éreztetvén a' lét boldogságát:

Aztán o ég! aztán — meghalok!

Multam.

*O dasz sie ewig grünnend bliebe
Die schöne Zeit der jungen Liebe!*

Schiller.

Még szelíd remény mosolyga

Ifjuságom báj egén,

Hő szerelmem érzetében

Ah mi boldog voltam én!

Ifjuság! te édes álom!

Kéjidet mikor találom?

Hol vagy első érzelem,

Mért nem játszol még velem?

Mért nem égetik busongó

Szűm' hevítő lángjaid?

Mért a' képzelet honába

Nem röpitnek vágyaid?

Eltünél a' szebb időkkel

'S ím utánad zordon éj kel

'S nincs remény, melly társkezet

Nyujtva hozzád elvezet.

Mint borún a' villanat, fényt,
 Szórva csak szétröppene:
 Üdvem is, mit nyujta véled
 Sorsom áldott istene.
 'S nem maradt más e' kebelnek
 Hátra, mint a' sok gyönyörnek
 Kéjit visszaérzeni,
 'S értök könnyet ejteni!

Csókirigy.

Kis patakcsa martján
 Sűrű lombu tölgy,
 Tölgynek árnyiban egy
 Égi báju hölgy.

Hattyu keble tárva
 Mit a' csintalan
 Szellő csókjaival
 Illet untalan.

Csalfa szellő! most kérd
 Tőlem: hol az ok,
 A' miért gyakran olly
 Írigyed vagyok?

Kérés.

Talán boszonkodik

Szelíd leányka rám!

Hogy szívem érzetét

Dalokba foglalám?

Hogy el dalolgtatám

Forró szerelmemet,

Melly csak hozzád köt, és

Bilincsel engemet.

Boszulj meg o leány!

Boszuld meg érzetem:

Öld el tekinteted

Nyilával életem!

Öld el, — csak meg ne ved

Ez egy kérésemet:

Szivedben engedd bús

Temetkezésemet!

Hazám, hazám! hol a kedv,

Olly hűv, olly szent érzelmivel;

Nyugodt, a boldog vála,

Hol anyai jó szívet talál;

Öledből im most messze száll,

Olly hűv, olly szent érzelmivel;

Sorsom előkötél —

Itten vedd hazát!

Öledből im most messze száll,

Olly hűv, olly szent érzelmivel;

Sorsom előkötél —

Itten vedd hazát!

Terjed: elvándorol;

Majd lát hazát és népeket,

Boldogságot, keserűeket,

És ömlik ajkáról

Ab egy haláltalan

És hangja utat

Old el — csak meg ne vedd

Ha egy kéresemet!

Vándor-dalok.

Te megkértem!

I.

Hazám, hazám! hol e' kebel,
 Olly hév, olly szent érzelmivel:
 Nyugodt, 's boldog vala,
 Hol annyi jó szívet talál:
 Öledből im most messze száll,
 Fölzeng búcsú-dala:
 Sorsom elátkoza! —
 Isten veled haza!

'S meddig csak a' kerek világ, —
 Hová a' föld por-népe hág —
 Terjed: elvándorol;
 Majd lát hazát, és népeket,
 Boldogságot, keserveket,
 És ömlik ajkirol
 Ah egy határtalan
 Bú hangja untalan!

És égető keservével
 A' vérező ifjú kebelén
 Tovább tovább vonul:
 Míg visszainti sors a' hőt,
 Vagy a' nagy ég megszánja őt:
 'S élte lealkonyul,
 Hol nincs rokon barát
 Könnyezni hült porát.

Hazám, hazám! hol e' kebel,
 Olly hév, olly szent érzelmivel:
 Nyugodt, 's boldog vala,
 Hol annyi jó szívet talál:
 Öledből im most messze száll,
 Fölzeng búcsú-dala:
 Sorsom elátkoza —
 Isten veled haza!

Isten veled szerette hon!
 A' végzet tőled messze von;
 De szűmben rejtve lész,
 Még ismét visszatérhetek,

'S öledben enyhet lelhetek,
 Vagy egy sejtetlen vész
 Borúja sujt reám —
 Isten veled hazám!

Vagy a nagy ég megszűnne föl:

Hazám, hazám, hol élsz lelkem?

Hol nincs rekon barát

Könyvem hiús portát.

Hol annyi jó szívet talál:

Hazám, hazám! hol élsz lelkem?

Oly hív, oly szent érzelmivel:

Nyugodt, a boldog valóság mosor

Hol annyi jó szívet talál:

Öledből im most messze száll.

Fölzeng búcsú-dala:

Sorsom órákora —

Isten veled hazám!

Majd lát hazát, és népeket,

Isten veled szeretle hon!

A végezt föléd messze von

De szűnben rejtve lélek, után egy

Még ismét visszatérhetek.

III.

Megállok némán
Határidon,
Ki nyugtot nem adsz
Már, drága hon!

Megállok — 's áldván
Szent földedet:
Emlékül nyujtom
E' hő szivet.

Mert bár nyugalmat
Nem lelhetek
O szép határok
Közöttetek!

Még is szeretlek,
Mint életemet
Még búm örökre
El nem temet.

Megállok némán
Határidon,
Ki nyugtot nem adsz
Már, drága hon!

'S fájdalmaimtól
Nem birhatom
Tovább emelni
Vándor botom'.

Mert bár nyugalmat
Nem lelhettek
O szép határok
Köszöntetek!

Sujtja, hogy küll —
 — Honban mint hűtelen:

Egy perczet is
 Leélni telen. **III.**

Bús a' szegény

Vándornak élete:

Sujtolja őt

Fajdalmas érzete.

A' szörnyü kin

Mit csak az érezett,

Kit sors honja

Öléből számüzött.

Bár él szivén

A' nyugtató remény,

Fájdalma hajh

Még is olly nagy, 's kemény.

Sujtja, hogy kül —

— Honban mint hűtelen:

Egy perczet is

Leélni kénytelen.

IV.

Berkek, erdők, szép vidékek

Mellyek engemet

Arva vándort fölvevéték

'S részvevőn enyhítgetétek

Mély keservemet —

Berkek, erdők, szép vidékek,

Isten véletek!

S' ti külhoni nemzedékek

Jó lelkek, kik szívelétek

Hőn közöttetek. —

Itt hazámnak szent határa,

Itt az ősi hon,

Hol szívemnek fajdalmára

Édes irt nyujt nem sokára

A' velem rokon.

Itt a' hon, hová epedve
 Vágya e' kebel,
 Mellyért él, 's küzd lelkesedve
 Még keservtől megrepedve
 Nyugalomra lel.

Ah kik olly hön szívelétek
 Jók! közöttetek
 Ti kül hön nemzedékek
 'S berkek, erdők, szép vidékek
 Isten véletek!

Átok.

O hon! tanúja vad
 Sorsod csapásinak:
 Könyűim érted e'
 Kebelre hullanak.

Enyhíteni vágyva a'
 Szívnek fájdalmait,
 Mellyek poklá tevék
 Az ifju napjait.

De nincs szememben o!
 Nincs annyi harmatom,
 Hogy földeritené
 Haldokló magzatom':

Keblem sötét üren

Egy átok férge rág:

Miatta hervad el

A' szép remény-virág.

Szelletekhez.

— Árva gerlekint nyögellő
 Hűves esti szelletek,
 Kik talán a' boldogabb és
 Szebb hazából jöttetek,
 Merre e' sötét kebelnek
 Üdvtelen fohászi kelnek,
 Hol talán már elhala
 Földi mennyem angyala.

Jertek! im kit a' kemény sors —
 Annyi bú-vihar között —
 Ősi honja szent öléből
 Hűtelenként számüzött:
 Jertek, szálljatok szivére,
 Hadd buzogjon tiszta vére,
 Felderülve töletek
 Kik honából jöttetek.

Kik talán a' hús ligetnek
Röpkedétek árnyain,
Hol gyönyört szedtem szerelmem
Istenítő álmain;
Hol letünt örömvilágom
Romjain legszebb virágom —
Haldokló reményivel: —
Már nyarában hervad el.

Jertek! 's ah vigyétek el majd
Hő könnyűim' véletek,
Hogyha vissza a' dicsőnek
Báj körébe lengetek:
'S elsohajtva ott a' hőnek,
Milly borus szemekből jönnek:
Hullassátok sirva le
Tiszta keble mélyire.

Vagy, talán ha már lejárta
Árva vándor életét,
'S a' halál mély sírba zárta
Hamvaival érzetét:

Lengjete a' sirmohára

Hol szerelme véghatára,

Ott letéve könnyemet:

Sírássatok — engemet.

Bányász fiú.

Sötétbe fényt keresni száll
Merészen a' bányász fiú,
Keblén erős vágy, és hiú
Remény hullámzanak;
Nem lát napot, nem lát utat,
'S még is alább, 's tovább kutat,
Engedve vágyinak.

Sötétbe fényt keresni o
Mért szállsz alá bányász fiú?
A' fény vakít, a' fény hiú:
Ne menj, ne hozd-fel azt!
Lásd tőled ez milly kábaság:
Ha megvakul egész hazád
'S vész jó: ki ejt panaszt? . . .

Bmlékvirágok

Rizának.

I.

Honold az érzemény-világot:
 Szeresd hiven szegény hazádat,
 Melly nyugtot enyhet ad;
 Tiszteld a' jóknak érzeményit,
 Kik ápolják szived reményit:
 Vesd-meg a' roszakat.

Légy hű, 's szilárd, mikint ez érzet:
 Hogy engem' áldani a' végzet
 Képes csak általad!
 Így bár sujt a' vészek hatalma:
 Magas érzelmed szent jutalma
 Lesz — békes öntudat.

II.

Kettő, mi te hozzád

Lánczolja a' jókat

O bútele lét, o

Büszke világ!

Még akkoron is, ha

Szende reményök

Sorsuk öröklő

Éjibe vág:

A' tiszta barátság,

Melly égi varázsszal

Lánczolja-le hozzád

Lány! kebelem;

'S melly üdveket oszthat

E' létnek ölen is:

Az angyali érzés,

A' szerelem.

III.

Emlékezet tanít

Az isteni

Multból édes gyönyört

Meríteni.

Remény, mi földerít

Jelent, 's jövőt;

Bár csalja néha a'

Vakon hívót.

Kinek keblén virul

E' két virág:

Kéjekre inti azt

A' szép világ.

Kéjekre — utja bár

Meddig vonul: —

Míg élte nappala

Lealkonyul.

Ősi szózat

egy vár alatt.

Fenn ősi vár-rom
 A' szirt fokon,
 Lenn én mosolygó
 Virányokon.

Reá ledördül
 A' bőszelem,
 Mig béke-napfényt
 Lát kebelem.

Ő romba dőlve
 Én vig napon
 Kéjélgek anda
 Virányokon.

Ő nyög, siratja
Arany - korát,
'S érzi az átok
Nagy ostorát.

Boszúja égő,
Mert nincs fala
A' napfényt tőlem
Gátolnia.

Ki egykor ott a'
Kény berczirúl'
Kötözve térden
Néztem körül.

'S szántam, könyüztem
E' szép hazát,
Látván fölötte
Az ércz-igát.

Látván a' szolga
 Rab nemzetet;
 Átokkal sujtám
 Az életet.

De így van, o így
 Az ég alatt:
 A' gyász fölöttem
 Im elhaladt.

Rablánczaim is
 Lecsengtenek,
 'S hazám' megszánták
 Az istenek.

O mert magasra
 Előbb lehat
 Égből boszulni
 Egy villanatot:

Ő nyög, siratja
 Arany - korát
 'S érzi az átok
 Nagy ostorát.

A' tiszta lélek
 A' tiszta szív
 Világi fényért
 Felejtve vív:

Mert érzi társa
 Hason jogát:
 Főlebb emelni
 Nem vágy magát.

De így van, o így
 Az ég alatt:
 Még eljő a' gyász,
 Melly elhaladt.

Magas lesz e' vár,
 Mint érzetem,
 'S ismét igában
 Nyög nemzetem!

Szerelmi pálya.

I.

Elröppen az ifjukor üdveivel,
Gyászt lenget a' szivre szerelme;
'S a' mult arany álmai romjainál
Kétségbe' tűnődik az elme:
Felváltni kívánta örökre a' szent ,
Multnak gyönyöreivel a' pusztá jelent.

Gyászt ölt a' kebel, magas érzetivel
Táplálva szivén az édes kint,
Míg vágya lobog; de tünelg a' remény,
'S a' pusztá sir éje felé int.
Hol multak után epedezni szünik,
'S érzelme magas heve véle tűnik.

Könny - virágok

emléktől S. F. barátomnak.

I.

A' lángoló baráti érzelem

Mélyen festé le szűmben képedet,

Midőn rokon hangon szólál velem,

Említve hont, említve nemzetet.

Tied valék tüstént, hogy bánatom

Velem sirád gyászod felett hazám!

Könyűdbe mártva gyenge rajzonyom

Képed szivemben hön lemásolám.

II.

Ha tóled sorsom o örökre,
Örökre távol ejtene,
'S szived szerelme boldog érzetében
Részvétlen elfelejtene:
Vedd o! 's tekintsd meg a' sötét mult
Romján nyiló virágokat,
Mellyek közé im tűzők én is
Néhány mosolygó szálakat.
'S emlékezet fénylő sugárinál
Szállj a' mult éjelét tekinteni:
Ott lelsz, ki a' lefolyt időkért
Nem szűnöm könnyet ejteni.

Hozzá.

O lány! ki egykor
Üdvvel kínáltad
Az érted égő
Rokon kebelt,
Midőn szerelmed
Varázs körében
Szivem legelső
Vágya betelt.

O lány! ki értem
Hevülve élted
Aranykorodnak
Széphajnalát,
Elődbe tűnve
Jövőd, hová csak
A' képzelet csáb
Sugára lát.

'S képzelmeidnek

Szelíd ölében

Én voltam üdved

Ör - angyala,

Ki tiszta keble

Magas hevével

Üdvözle híven,

'S magasztala.

O lány! ki értem,

És én te érted

Szerettük, áldtuk

Az életet,

Ápolva hön a'

Remény - virágot,

Mellyet szerelmünk

Elültetett.

O lány! a' távul

'S a' kor elég hát

Szived szerelmét

Eloltani?

Mit földi üdvet
 Teremtni bujtott
 Az ég szivedbe,
 'S virítani.

O hát a' multat
 Feledve széllel
 Szaggadhatod már
 A' szent kötelt,
 Melly a' világhoz
 Csupán csak érted
 Csak érted kötél
 E' hő kebelt.

Kész vagy tehát e'
 Szívet a' révtől
 Gyilkos kezekkel
 Eloldani,
 'S lezuzni, honnét
 Porából fogja
 Átkát a' létre
 Sohajtani.

O nem! lehetlen
 Ezt hinni nékem
 Felőled angyal
 Ezt nem lehet!
 Azzal, kiért olly
 Hőn ége egykor,
 Jó, 's érzékeny szív
 Így nem tehet!

Te álmodol tán,
 'S gyász mámorodban
 Nem ismersz egy más
 Világ ölén,
 Keresve üdvet
 Míg bánatomtól
 Verten alatt itt
 Kesergek én.

O lány! ki értem
 És én te érted
 Szerettük, áldtuk
 Az életet,

Ápolva hõn a'
Remény - virágot,
Mellyet szerelmünk
Elültetett:

Ébredj - fel édes!

Lásd a' virágcsa

Megszűnt reám már

Mosolygani,

'S ha jó szived nem

Derítti, vélem

A' sirba készül

Hanyatlani. —

Dalnok.

Halld meg o hon halljad e' kebelnek
 Rejtekeből jött fohászokat,
 És a' dalt, melly ajkaimrul ömlik —
 Halld, 's fogadd az ősi hangokat:
 Béke légyen itt veled, 's szerencse, —
 „Gyász borúlat szép eged' ne rejtse“

Zeng a' dalnok; — arczát láng borítja,
 Honfi érzet lelkesíti őt:
 Aldd-meg isten nemzetem hazáját
 'S a' magyart a' nemzetéhez hőt;
 Béke légyen azzal, és szerencse,
 Gyász borúlat szép egét ne rejtse.

És tovább zeng — „áldd meg őket isten!

'S e' kebelt ist nagy hatalmu ég!

Melly, még a' sír hús ölébe nem száll,

Csak honának, 's nemzetének ég.

Tartsd-meg öt-igy végzi ősi dalját, —

Hadd, szeresse nemzetét, 's hazáját.

Virág-dalok.

I.

Egy virányos kert ölében,
 Bokrok anda rejtekében:
 Fejledeznek ritka ágak'
 Again kecses virágok.

A' mosolygó nap sugára
 Minden rejteket bejára,
 'S fénye merre csak tekinte,
 Mindent uj örömrre inte.

Ah de egy vigasztalan áll,
 Lomb sötétes árnyainál:
 Nem mosolyg rá napsugára,
 'S bánatának nincs határa.

Látva társi mint örülnek,
 Karjain a' szent gyönyörnek:
 Mély keservit elsohajtja,
 És fejét árván lehajtja.

III.

Hogyha nyári zöld borít el
Minden kórót minden ágot,
Reggel estve harmatárral
Hint az ég minden virágot.

És kinyílnak,
És virulnak,
A' mosolygó
Kis szelídek,
'S bájaiktól
Felvidulnak
Kertek mezők
Bus vidékek.

Ah csak én nem! mert ledulva
Szép virága életemnek,
'S magvaiból e' vidékek
Olly kecses már nem teremnek;

Hamvain csak
Egy virág kél
Gyász virága
Fájdalomnak,
Mellyre regvel
Este bágyadt
Szemeim le
Harmatoznak,

Sír.

Bús fűzek alkonyán
Egy néma sirhalom.
Körüle csend tenyész
Ölében nyugalom.

Fölötte fátyolos
Kereszt sötétedik,
A' mellyre ujjaim
Virágimat tűzik.

Kié e' sirhalom,
Szived milly bűn mereng?
A' vándor így; —'s szemén
Résztvét sugára leng.

De én, kinek panasz
Már enyhet nem terem
Az ifju kérdezőt
Csak némán nézdelem.

'S keblem borúival
Ismét elfordulok
'S a' barna fátyolos
Keresztre hajolok:

Reá a' bus jelen
Virágít aggatom
'S a' bájjal elvirult
Multat siratgatom.

A' képzelethez.

Jer vezess o szende képzelet fel
Boldogabb hazámba engemet:
Hadd ölelje a' derült szabadság
Szellemi varázsa lelkemet.

Jer, vezess az érzemény-világnak
Andalító fenyű tájira,
Hol kajánság állepellel rejtve
Nem figyelhet szüm fohászira.

Hol keservit e' levert kebelnek
Elzokogván érted o hazám!
Tiszta érzetím magas jutalmát
Békes öntudat mosolygja rám.

Hol az önzés zsarnoki dagálya
A' szelídség szent sugárinál
Szét enyész, magába tér a' lélek
'S hő baráti részvétellel kínál.

Hol levonva a' jelennek arczát
Csalfán elborító állepelt, —
Bár a' bús valónak gyászalakja
Borzalommal tölti a' kebelt: —

Érzelem karolja-által őtet,
'S mély tökélet párosul vele:
Néma könnyet ejtve néz előre,
'S ritkul a' jövőnek éjele.

'S látva, hogy még vannak szép hazámnak
Rejtve néhány szent reményei,
A' jövő sötétes éjelében:
Tűnnek gyászos érzeményei.

Meg nyugodtan törli-el könyűit:
Tettre bír a' tiszta érzelem; —
Felsohajt: hazám tied vagyok, bus
Életem te néked szentelem'.

Jer vezess o szende képzelet fel
Boldogabb hazámba engemet:
Hadd ölelje holtig illy magas hév
Szellemi varázsa lelkeket:

Szerelmi dal.

Ah alig mosolyga még rám
Életemnek reggele,
A' remények, 's istenálma
Még alig nyiltak vele;
Még alig tudám követni
Kétes pálya fényemet,
'S csak a' gyermekkor világa
Foglalá el lényemet:
Rejtekében hő szivemnek
Egy örök, 's mély érzelemnek —
Ah! ki merné sejteni?
Kezde magva fejleni.

És szerettem, és imádtam,
Egy leányt, 's egy szép hazát,
Bájolón mosolygói láttam
Üdvem anda csillagát;

Ah de a' hon szép reménye
Mint az álom eltűnék,
'S a' leánynak érzeménye
Hah! irántam meg szűnék
'S kik fölém üdvet hozátok,
Tőletek jött rám az átok,
Melly miatt szűm, o halál
Nem sokára feltalál!

Salamon álma.

I.

Virány között a'
Hegy-oldalon
Kis kőhalommal
Kereszt vagyon.

Fából faragva
Olly barna már,
Mint árny a' napfény
Sugárinál.

Mellette jobbról
Terül az ó
Izlésre épült
Kis házikó.

Öreg lakóját

Keservivel

Az ifju nem rég

Temette-el.

Hol áll imának

Szentelve lak:

Ott ása gödröt

Hamvainak.

Hol ő naponta

És éjelen

Sötét mezében

Meg-megjelen.

Miként ki üdvét

Még nem lelé:

Imát rebegve

Az égfelé.

II.

Csendes éj lőn, barna fátyolával
 Mélyen elborítva a' világ,
 'S a' vidéken ritka ünnepéllyel
 Szét borong az árva némaság;
 Nyugszik, kinek lelke óriása
 Nyugalomnak keblén sírt nem ása.

'S ím alatt a' völgyi kápolnában
 Rémesen megkondul a' harang,
 'S messze bűgva a' sötét vidéken
 Elhal a' lég mély üren a' hang.
 'S a' magányok leborúl imára
 Nyílt ajakkal oltár zsámolyára.

„Hőn szeretlek nemzetem hazája,
Hőn szeretlek ősi nemzedék!
Bár szívemnek szived mostohája,
'S általad csak gyászra ébredék:
Légyen égben megvetett az átok
Mellyet egykor koldulék reátok.

Megnyugodt már szívem, - vágyainak
Tág határi összefolytanak,
'S szebb remenyi boldogabb világnak
A' boszun rég áthidaltanak.
Csak egy vágya él még érzetének:
Üdvet kérni ősi nemzetének.

Üdvet kérni rád apák hazája,
Melly emelje a' napig neved', —
'S mintha benned volna ég csodája
Összehangzó légyen érzeted:
Igy elmondom fenn az égi karnak,
Hogy királya voltam a' magyarnak.“

Igy sohajt az üldözött király, és
A' hideg kövekre leborul,
Hő szive magasztos érzetében
Lelkesülve mélyen elszorul;
'S míg szívét lenyűgzi üdvesség-rom:
Átkarolja őt az édes álom.

III.

Mikint a' képzelet

Nyilként röpülve száll,

'S tul ezred évein

Sötét hazát talál.

Benn szikla-bércz felett

Emelve barna lak,

'S a' szikla kebliből

Ömöl-ki vérpatak,

Melly elborit mezőt,

Kies vidékeket,

Mély gyászba dönti le

Az árva népeket.

A' gyász sulyos, reá
Szív, és ész elborul,
Sötetség táboroz
A' földön ostorul.

'S mikint ha létiről
Minden lemondana,
'S önként kiáltaná
Hogy sír legyen hona:

Az ész minden magasb
Fellengezést levét,
'S álom karolja át
A' lelket, és szívet. —

És jó idő, 's röpül;
De hajnalt festeni
Egünkre késnek a'
Sötétkor isteni.

Fenn fényben áll a' vár
'S a' szikla bércztető,
'S mosolyagja átka az
Égnek, milly égető.

'S ím szélvihar kel, a'
Vér-tenger úgy dagad:
Zajára álmiból
Mindenki felriad.

Uj szellem a' pihent
Szivekben ébredéz,
És ébredésivel
Minden bút elfedez.

A' szikla vár alatt
Torulnak a' habok
Csapásaikra meg —
Ingnak a' bércztagok.

Míg a' vihar között
Szétdúl a' bérczi lak,
'S temetve romjai
Alatt a' vérpatak.

'S a' hosszú éj után
Lelvén uj életet:
Romján ül a' vidék
Győzelmi ünnepet.

IV.

És felébredt-álma gyászalakja
Borzalommal tölti kebelét,
Míg kitisztul zagyva képzetiből
'S honosítja őt az árva lét,
'S zengi újra vágyit érzetének
„Üdvet e' hazának, 's nemzetének! —“

Csendes éj volt, barna fátyolával
Mélyen elboritva a' világ,
'S a' vidéken ritka ünnepéllyel
Szétboronga árva némaság,
'S ő szomorgva visszatére kába
Eszméitől űzve gyász lakába.

V.

'S tovább is hallák

Imáinak

— Hangját a' rég meg —

Szentelt falak.

Hol ő naponta

És éjelen

Sötét mezében

Meg - megjelen.

'S buzgón letérdel

Oltár elé

Imát rebegve

Az ég felé.

Négyes áldozat.

Elsüvölte a' harczt,
— Gyász Mohács terén —
Hon! megásta sírod'
Sorsod éjelen.

Átkot tűzve rája
Bús kereszt helyett,
Hogy kinul lebegjen
Nemzetem felett.

Elsüvölte a' harczt
Gyász Mohács terén
'S visszabolyg a' bajnok
Vészek éjelen.

Vissza, fölkeresni
 A' szerette tájt,
 Mellytől elszakadván
 Lelke szíve fájt.

'S hol szük utra nyul ki
 Hosszu bércz - torok:
 Jőnek össze véle
 Árva vándorok.

„Merre ifju bajnok?”
 „Látni agg apám”
 'S sirni véle érted
 Vérbe fult hazám!”

„Ah szegény fiú te!
 Sirba szállt apád:
 Mert veszélyes útag
 Hasztalan futád.”

'S a' vitéznek keble
Mélyen elszorul;
Égető könyűi
Folynak arcziról.

És tovább megy, — utja
Bércz között lefut,
'S egy szelíd viránydús
Völgy ölébe jut.

Völgy ölen elébe
Két agg nő akad;
Bus szemökből minden
Lépten könny fakad.

„Merre jó vitéz?” „a'
Szép vidék felé
Hol anyám ölen szűm
Üdvit izlelé:

Megköszönni - ah mig

Bírom éltetnet, —

Hogy szegény hazámnak

Nemze engemet!“

,Jó vitéz ne menj! már

Elvév a' bért

Egy magasb hazában

Fáradalmiért!

És az ifju keblén

Ujra egy csapás,

Melly helyet keservnek

'S fájdalomnak ás. —

Igy leverten elmegy

Ejtve könnyeket,

'S lel sirhalmokat, lel

Gyász keresztetek.

Es a' néma halmok
 Egyikén szüzet
 Ah! kivel nehéz bú
 'S mély gyász fog kezét.

Lányka! kit siratsz? tán
 Ifju kedvesed?
 A' ki sirba szállt, hogy
 Élne nemzeted?

„Kedvesem csatában
 Karddal áldozva,
 'S tán letette éltét
 Érted o haza!

O de veszne ő is,
 Veszne életem,
 Csak nyomó igát ne
 Hordna nemzetem!

Csak szabadházában
 Élne a' magyar,
 Vagy kivívni fényét
 Lenne férfikar.

Hajh de nincs remény, nincs
 Nyerni szebb jövőt:
 A' nagy égnek átkal
 Sirba szórta őt.

'S inkább mint ez átok
 Nyomja lelkemet:
 E' sirok felett le —
 Zúgom éltemet!"

És az ifju bámul
 És reá figyel:
 'S a' nemes leányban
 Kedvesére lel.

,Üdvtelen hazában

Perczig életem:

Ezred évig tartó

Kárhozat nekem.

Ah de a' halál üdv

Véled kedvesem,

Mert forrón imádod

Árva nemzetem'!

És a' lány reá néz

Keble elszorul:

'S a' két hő rokonszív

Egymásra borul.

Est lőn, a' sötét éj

Nyujta uj korányt:

Ah de halva lelte

A' vitézt, 's leányt!

Vizári menekvők.

I.

Hullám tolong-fel

Hullám dagad,

'S magával egy kis

Sajkát ragad.

Sajkában ifju —

'S szelíd leány

Kit aggodalmak

Keserve hány. —

Az ifju bátor —

Az ifju küzd —

Szerencse szálld-meg

Veszélyit üzd!

Szerencse szálld - meg

Az ifju párt,

Még nekik a' zord

Elem nem árt.

Szálld - meg az ifjut

Kinek keze,

Feltörve, vértől

Piros meze.

Szálld - meg, simítsd a

Viz zátonyát

Hadd mentse - meg hó

Menyasszonyát!

II.

Rémes borujával az éj beköszönt
Melly bős zaju végzeted öblibe dönt
Honom szive, dísze, virága o Pest!
Bár nincs magyar, a' ki ma védeni rest.
Hab habra torúl, a' veszélyre veszély
Rom minden ah! merre zajos dühe kél
Ég, föld magas istene szánd a' magyart!
Nyujts néki segélyire angyali kart.
Nyujts néki segélyt; — o felejtsd el a' multat
Bünhődni elég vala már!
Elhaltak a' szívek, a' szörnyű nagy átok
Rémhangja lezúga, — 's ha néz ma reátok
O békes egek!
A' fürgetegek
Vészéből az árva magyar nép
Nem száll el a' multba fohászaival,
Megbéküle ősei hamvaival;

Hő keble csak a' jelen, és a' jövő
 Korláti között leve tévedező,
 Elhagyva örökre a' multat,
 A' végtelen éjbe lehunytat,
 Így esdik előtted,
 Ki többnyire vészitől óva vezetted:
 Ég föld magas istene szánd a' magyart
 Üzd messze köréből e' szörnyü vilart.

III.

Eltűnt az éj
Ezer veszély között
Sok szívre gyász
Emlékeket tűzött.
Holttesteket
Hord a' dühös vizár
Fájdalmiban
A' népnek nincs határ.

Hová lől o hajós,
Tán lángod elhunya,
'S iszap között szived
Szelíd menyasszonya?
Jámbor ha elveszél,
'S nem tudjuk sejteni
Ki fog fölötted majd
Hő könnyet ejteni?!

IV.

Bus rom fölött szét —

Tört csónakon

Némán zuzottan

Ül két rokon.

Megismerhetnők

A' hőst, 's leányt

Kiket veszélyek

Dagálya hányt

A' sűrű könnyek,

'S halvány ajak

Tanúi szívök

Fájdalminak.

Melly, mint a' földpor,
Olly végtelen,
És súlya olly nagy,
Olly éktelen,

Sür, forr körülök
A' néptömeg,
Nincs kit e' látvány
Nem rázna-meg,

Nincs olly kemény, olly
Rideg kebel,
Kit fájdalom, 's bu
Nem fogna el,

Hát még ha tudnád!
O nemzetem
Hogy a' hajosban
Nemtőd' lelem:

'S az égi lányban

Fő kincsedet:

Egyetlen egy hő

Reményedet

Az atyai áldás.

Éj borult a' föld színére,
Minden lény nyugodni tére
Keble szent reményivel;
Csend, 's homály együtt borongnak
Gyász ölében ős Zimonynak
A' sötétség' rémivel.

Csak egy ablak pislá fénye,
Mint a' haldokló reménye:
Halványan dereng körül;
'S néha, néha mély nyögések,
Mint lágy szellő-lebbenések
Hangja kél, 's elszenderül.

Zajtalan terem ölében
 Á' busongók gyász körében
 Ah ki nyögdel fekhelyén?
 Nem kínálja éj nyugalma,
 Fajdalom sötét hatalma
 Sujtja élte gyász telén,

Mintha kétes harcza volna,
 'S hő reménye alkonyulna
 Zord halál borúinál:
 Ugy vonaglik-'s a' szelídség
 Melly forró fohászában ég
 Néma részvéttel kínál.

Mint magát körül tekintí;
 Gyermekeit közelbre inti
 Ő a' hős, az agg Hunyad,
 És sugári bus szemének
 Rájok bágyadt fényt vetének,
 Mint a' nyári alkonyat.

„Elhalok! pályám' lejártam: —
 A' mit szívetekbe zártam,
 Az valódi kincsetek:
 A' dicsőt, és jót követni,
 Szép hazátokat szeretni,
 Erre mást is intsetek!

Átok, átok olly magyarra,
 Kit szelídebb érzet arra
 Hő vezérként nem vezet,
 Hogy folyását életének,
 Szép honának, 's nemzetének
 Adni fogjon társkezet.

Ugy szálljon ég üdve rátok,
 Mint szeretni hön hazátok'
 Rendithetlen elvetek! —
 Meddig szép nevét emelni,
 Nem kívántok vesztgelni:
 Addig, addig éljete!

Igy a' híndicső vezére:
 'S a' veszélyes révhez ére,
 Ajkin a' szó elhala.
 'S a' magyar nép fájdalmára
 Más hazának lón polgára —
 „Hamván béke angyala!“

A' szép juhásznő.

I.

Éj sötétü rengetegben,
Agg cserek homályinál
Bájló völgyhez lapulva
Barna kis juhászlak áll.

Benne legfőbb drágaság a'
Szép juhásznő Őrsike:
Mint a' rózsza olly pirosuló,
Szende mint az őzike.

Még is olly frís édes ajka
Hogyha véle a' juhász
Barna Ferke sült czipóért
'S paprikás husért csatáz.

Ferke képe nem mógorva,
De sötétszin bőrivél
Törzsükös magyar nevének
Atkozott mód' megfelelel.

Módja nyájas, Örzsikéhez
Ugy ragad, mint légyfogó;
Csak ha ez nem tölti kedvét,
Néha néha duzzogó.

Hogyha nyáját felkeresni
Tér, avagy más érdekét:
A' világért nem mulasztná
Értesíteni Örzsikét:

Néki meghagyván erősen,
Bár Töröktől jőne had:
Házikója udvarából
Még kilépni sem szabad.

Annál inkább bébocsátni

Bárki, bármi légyen az:

Mert a' ferfi mint az asszony

Egyiránt hamis ravasz.

II.

Búcsuzón néz hegy fokára
 A' mosolygó nap sugára,
 Néma csendes a' vidék,
 Mint midőn ürén a' légnek
 A' vak, 's árva semmiségnek
 Gyász ölében nyúgovék.

Csak vadaknak csörtetése
 'S rá a' löcsők dörrenése
 Néha néha felmorog,
 És a' hang a' rengetegben
 Mint a' szélvész fergetegben
 Fel 's alá kerül forog.

A' juhászlak szögletében
 Örzse bánatérzetében
 Jár alá és fel maga;
 Bár epedve égve várja,
 A' kinek keblét kitarja,
 Nem jön üdve csillaga.

'S ím a' mint Ferkét sohajtja,
 'S bus fejét keblére hajtja:
 A' kapúnál egy vadász,
 Mintha gyász halálra vivni
 Törne mindenkit kihivni:
 Ugy zörömböl, és csatáz.

Örzse döbben, 's a' sövényen,
 Mint a' szivbeteg reményen
 Félremegve áttekint:
 A' vadászt most esdni látja,
 Ah de bé még sem bocsátja
 Bár szelíden kérve int.

„Engedelmet szende lélek!
 Hogy csenedből felverélek:
 Szomjam olyan égető,
 Hogyha még késel segítni,
 'S ő tovább így fog hevíteni,
 Nem lesz már eltűrhető.

Öröse néma — száz örömmel
 Legbarátibb érzelemmel
 Menne béereszteni
 Szép vadászát, csak hatalmat
 Birna, melly a' nagy tilalmat
 Tudná semmisíteni.

„Ah jó ur! férjem kegyetlen
 Meghagyá, ha ismeretlen
 Jőne, bébocsátani
 Nem szabad; de hogy ha tudnám
 El nem árul bébocsátnám,
 Bé, ha nem fog szólani.“

„Nem te játsz ki bohó te!”
 Még vadászunk ezt rebegete:
 A' szük ajtó nyitva lön,
 'S Örzse még szemérmes arczal
 Olly pirultan mint a' hajnal
 Alla ott a' kúszöbön.

„Itt a' viz, csak e' kulacsból!”
 Most meritém a' patakból,
 'S által adja nyájosan,
 A' vadász fölét leönti,
 Örsikére rá köszönti,
 'S kortyogat jó hangosan.

Jó vized, 's fris, mint magad vagy,
 Ah de szomjam olly igen nagy,
 Nem birom feloldani;
 A' nyomasztó szomjuságot,
 Melly zsarol szüt, 's ifjuságot
 Csókkal kell eloltani.

Jer közelbre, jersze édes!
 O ne légy olly vad, negédes:
 Adj egy csókot, hangosat!
 „Nem, lehetlen!” szól daczolva
 Örzse talpig elpirulva:
 „Az tilalmas, nem szabad!”

'S a' vadászt ott hagyva menne,
 Ah csak olly kecses ne lenne:
 Kötve tartják bájai,
 Keble lángol, 's öntudatlan
 Csóktalan tán elhagyhatlan
 Ajkit érik ajkai.

Örzse magát elsikoltja:
 „Nem maradt arczon a' feltja
 Csenedesedj' te kis bohó!”
 Ah de Ferke jó ügetve
 Somfa botját vállra vetve
 'S a' vadászra zúg: hohó!

És elér, és megragadja
 'S szóval áldását ráadja
 Fölmeresztve bunkáját:
 „Orra mint megért ugorka
 Még is csókot koldul ajka
 Majd ellátom oldalát!

Istenemre ez nem álom
 Ficzkó! itt még hős királyom
 Is kudarczot vallana,
 Jersze csak!“ szól nagy hevével,
 „Szembe veszlek örzsikével
 Rád ha tán mit vallana.“

„Ah bocsáss meg Ferke néki
 Lásd szegényke más vidéki
 Nem tudá tán a' szokást,
 Hogy körünkben nőszemélynek,
 Bármí gazdagnak, 's kevélynek
 Nem szabad szeretni mást.“

„Jöszte hát az ilyen adta!
Mert boszúmat eltapodta
Örzse, most hát irgalom!
Im hozék a' Bétékintsből
Egy kulacs bort, jöszte ebből
Forr a' béke, 's ártalom.“

III.

Csend borong a' szép vidéken,
A' vadászat megszűnék,
'S völgy ölében játszi kedvvel
A' csoport előttünék.

Még a' fő vadász maradt csak
Tőlök-el: Matyás király,
Őt megvárni a' lövészség
Lenn a' völgyi lakba száll.

IV.

Bor, 's kenyér mellyet Ferkével

A' nagy orru szép vadász,

Hörpögetve a' kulacsból

Egyre verseng, és gutáz,

És mellette nagy kedvére

Pillogat szép Örzsikére.

'S ím sejtetlenül vadászok

A' szobába omlanak,

'S mély alázattal mindnyájan

Hódolón meghajlanak,

És eláll hős Ferke vére,

Félve pillant Örzsikére.

Most hamar felkél a' vendég,
'S megszorítva jobbokat,
Ferde gazdának 's nejének
Ejt baráti hangokat:
A' csinos pár asztalára
Szállva a' bor 's csóknak ára.

,Költsétek hűségben ezt el
'S szívetekben fenn legyen
E' szelíd napnak virága
Mellyben, mint más idegen,
Matyás véled Barna Ferke
Egy kulacs gyomrát keverte.'

A' leggyászosb éj.**I.**

Némaság lőn a' vidék ülében,
Csend, 's homály a' távol ormain;
Csak alélva rezge által egy fény
A' borongó est homályain,

Hol mohlepte szikla hómlokáról
Egy kápolna néze völgybe le,
Benn az oltár zsámolyán imára
Font kezekkel egy agg térdele.

,Isten! védje e' szegény hazának,
Halld meg árva szűm fohászeit,
Mellyeket érzésim alkotának,
Hogy levonják keblem gyászait.

Halld meg e' szív végső ömledését
 Halld meg ajkam gyenge szózatát:
 Partjain a' pártviszály dühének
 Oltalmazd — meg a' magyar hazát!

Adj szerencsét árva nemzetének:
 O ne nézd az őskor vétkeit!
 Század óta hordozott sebének
 Rontsd-le szívduló emlékeit!

És te nemzet! kit hazád szerelme,
 — Vészeid közt fényben hordozott:
 El ne szunnyadj! bár reád a' végzet
 Olly sötét 's olly hosszú éjt hozott.

Jóni kell még, jóni egy koránynak,
 Melly levonja éjed fátyolát.
 'S olly napot derít, mellynél akárki
 Boldogságod fény-fokára lát.

Nincs, o nincs a' vágy, a' titkos érzet

A' kebelbe öntve céltalan!

Bételik még! . . áll az ég hatalma!

Csak sohajts-fel hozzá untalan!

Igy keserge, és sötét szeméből,

Mint a' hűség tiszta gyöngyei,

Arcza bus redőin átperegtek

Dúló bánat szülte könnyei.

'S im felette már a' gyász harangok

Borzasztóan éjfél Konganak; —

Még egy sohaj — 's a' falak morogva

Véle együtt összeomlanak!

Porba dőlt a' sok vihart kiállott

Egyetértés lakja, 's általa

Sírba szállt a' nemzetért kesergő

Agg: — a' hűség tisztos angyala.

Ah de áll az ég dicső hatalma,
 Csak sohajts fel hozzá o magyar!
 Benne éljen szíved bízodalma,
 Hogy ha a' vész dönteni akar.

Még teremthet a' romok felett ő
 Könnyeidért néked olly szívet,
 Ki a' hullámok dühetől óva,
 Egy szelídebb partra átvezet.

Az árva lány.

I.

**Hegyen túl völgy terül,
Völgyben kies virány,
Virányok alkonyán
Egy angyal ékü lány.**

**Ha volnék gyermeked
Szerencse istene!
Szivem csak illy dicső
Kincsért esengene.**

**Szeméből mintha a'
Kék ég mosolygana;
Mellyből szerelme kéjt
És üdvet osztana.**

Éjbarna szálai

Lecsüngő fürtinek

A' szende kis kebel

Havára lengenek.

Körül lebegve szed

Himes virágokat,

Emelni fürtjein

Talán a' bájokat.

Vagy tán piros szalag

Közé illeszteni

Kicsinyke ablakát

Felékesíteni.

Nem ah! odább halad

Némán, örömtelen,

'S két sírhalom között

A' gyep fölé pihen.

És égszín két szemén
Még könnye könnyet ér:
A' hó kezek között
Elkészül a' füzér.

Mélyen sohajtva most,
Mint kit bánat gyötör:
Pirosló ajkain
A' lelki bú kitör.

II.

Lefolyt a' szörnyü harc,

— A' hon szabad:

Fölötte hó könyű

Már nem fakad.

'S te vissza még sem jössz

Hozzám erős

Csaták csatása, hír —

— Emelte hős!

Nem jössz? fohászaid

E' hű kebel

Utánad hasztalan

Bocsátja el.

Szerelmed angyalát
Az üldözött
Szívet, árván hagyod
Kinok között.

Vágy o! talán a' sors
Nem lelve mást: —
Reám irányza egy
Végső csapást?

'S hogy összezuzhassa
Hő keblemet
A' sirba szórta vég —
Reményemet?

'S már nincs szelíd rokon
Nincsen barát,
Ki nyujtaná hiven
Gyámként karát!

Ki e' halmok fölé

Ellejtene:

Egy részvevő könyüt

Hogy ejtene.

* * *

Igy a' leány 's a' jó

Szülők sírja fölött

Alló keresztre egy

Virág füzért tűzött.

III.

**Éj lön — a' bús égnek azurja felett
Csendben ragyogott az ezüst hold,
A' fülmele alkanyí hangja kihalt
Melly bús panaszokra panaszt told.**

**A' csillagok ezrede is szomorun
Pillanta keresztül az éji borun —
'S im nincs ki szerettjei romjainál
Térdelt a' sirok rideg ormainál.**

IV.

Tul völgy ölén

Tul bérczeken

Virány között

Vitéz pihen.

Vitéz, bájos

'S szelíd, talán

Az ohajtott

A' várt Tabán.

„**Ki** jó amott?

Ki tart felém

Sötéten, mint

Az éji rém?

Ha rossz — így ő —

Porig verem“

Megy, 's a' leány

Mellett terem.

„Hová hova
Te gyenge lény
Mi vonz? talán
A' szent remény?
Vagy tán a' sors,
Az átkozott
Egedre gyász
Borut hozott?“

„O láttad e
Vitéz a' tért
Melly befedett
Sok hősi vért?
Hol Vezekény,
Hol a' halom,
Addig vezet
A' fájdalom.“

„Ott a' halom
O' szép leány
Téged' a' sors
Boszúja hány?“

Talán lehunyt
 Vitéz hived
 'S hamvaihoz
 Vonz hő szived?"

„Ugy van lehunyt
 A' nagy honért,
 Az egy, mit még
 E' szív remélyt,
 Ez árva szív —
 Lehunyt Tabán
 'S most int a' sors
 A' hív után?"

És a' hős néz —
 'S bus szívének
 Aggodalmi
 Eltünének
 Keble gyúl 's a'
 Szívbetegnek
 Ajki édes
 Írt rebegnek:

„Nem úgy nem úgy!
A' sir helyett:
Könnyezz e' hő
Kebel felett;
Míg a' keserv
Emléke bánt
Ölve hön
Engem Tabánt?

Igy a' vitéz
'S egy pillanat
Melly olly mélyen
A' létbe hat:
Széllyel veri
A' szörnyü bút
Hintó komoly
Sötét borút.

V.

Hús korányban
Két halom fölött
Két hív áll a'
Szent Kereszt előtt.

Ifju és lány,
'S egy öreg barát
Öszeadni
Vőlegényt 's arát.

Kéz a' kézben
'S szent oltár helyett:
Zeng az eskű
A' kereszt felett.

Halk sohajjal

'S tisztán mint az agg

Bércz öléből

Ömledő patak.

Buzgalom kel

Az ősz arczain,

'S tiszta áldás

Halvány ajkain.

A' keresztre

Tűzött koszoru

Homlokon, hol

Oszlik a' boru.

'S im Tabánnak

Kéj - örömlüzér

Nyil keblén, mint

Hősi pályabér.

'S még feltűn a'
 Nap hegyek megül
 Két rokon szív
 Lángja egyesül.

Testvérek sirkövére.

**Allj meg szánakodó H Karolína poránál
Engedj a' részvét angyali könnyeinek!
'Tizszer látantavaszt, bimbó vala, 's nézd a' halál már
Sirba zuzá a' remény lombinak árnya alól.**

**Itt leled Irmát is, kit nem rég szende örömnék
Tiszta gyönyört osztó kéje mosolyga körül:
Legbájosb kincsét a' mulandó lét tavaszának
Játszi virultában így töri szét a' vihar.**

Biztosi.

Bisztosi góggeljár, nem néz soha lába alá le,
Csak hogy mindig ki fényljen a' többi közül;
Megy járatlan uton, mitsem gondolva okosbak
Tiszta tanácsaival, 's mentiben orra bukik.

A' sas.

Fenn levegőbe' röpülsz, büszkén megvetve a' földet,
Véled tán öröké tart kiderülve napod?
Még eljő a' vihar, vést azór levegői utadra:
Mit mívelsz ha nem ad majd menedéket a' föld?

Pesti hidon.

Vámot uram! „Nem adok; lefizették régen apáim
Vészeiben hősen védve ez árva hazát!”

Hm! különös; nálunk valamit lefizetni előre
Csak hajdan vala, most nincs divatunkban Uram.

Idő.

Szárnyakat ölt az idő, vele érni csak állhatatos tud:
Nem csoda hát magyarok! hogyha mi elmaradunk.

ÉRTELEMTÉVESZTŐ HIBÁK.

lap	sor	helyett	olvasd.
30 . . .	5 . . .	gyöngyört . . .	gyönyört.
80 . . .	12 . . .	kékeség . . .	kékes ég.
91 . . .	17 . . .	kémény . . .	kemény.
103 . . .	10 . . .	ösvér . . .	ösvér.
105 . . .	8 . . .	hallgatom . . .	hullatom.
137 . . .	4 . . .	Fajdalmas . . .	Fájdalmas.
137 . . .	7 . . .	sors , . . .	sorsa.
137 . . .	10 . . .	remén . . .	remény.
139 . . .	13 . . .	fajdalmára . . .	fájdalmára.
142 . . .	1 . . .	sötet . . .	sötét.
146 . . .	10 . . .	bányász . . .	bányász.
183 . . .	7 . . .	önként . . .	önkényt.
184 . . .	3 . . .	mosolyagja . . .	mosolygja.
192 . . .	1 . . .	Es . . .	És.
201 . . .	15 . . .	hajoshan . . .	hajósban.
204 . . .	5 . . .	fajdalom . . .	fájdalom.
206 . . .	1 . . .	híndicső . . .	hon dicső.
229 . . .	7 . . .	Alló . . .	Álló.
230 . . .	3 . . .	alkanyi . . .	alkonyi.
238 . . .	4 . . .	látantavaszt . . .	láta tavaszt.
239 . . .	2 . . .	Bisztosi . . .	Biztosi.
— . . .	— . . .	göggeljár . . .	göggel jár.

KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ

1884. évi

191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408	1409	1410	1411	1412	1413	1414	1415	1416	1417	1418	1419	1420	1421	1422	1423	1424	1425	1426	1427	1428	1429	1430	1431	1432	1433	1434	1435	1436	1437	1438	1439	1440	1441	1442	1443	1444	1445	1446	1447	1448	1449	1450	1451	1452	1453	1454	1455	1456	1457	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490	1491	1492	1493	1494	1495	1496	1497	1498	1499	1500	1501	1502	1503	1504	1505	1506	1507	1508	1509	1510	1511	1512	1513	1514	1515	1516	1517	1518	1519	1520	1521	1522	1523	1524	1525	1526	1527	1528	1529	1530	1531	1532	1533	1534	1535	1536	1537	1538	1539	1540	1541	1542	1543	1544	1545	1546	1547	1548	1549	1550	1551	1552	1553	1554	1555	1556	1557	1558	1559	1560	1561	1562	1563	1564	1565	1566	1567	1568	1569	1570	1571	1572	1573	1574	1575	1576	1577	1578	1579	1580	1581	1582	1583	1584	1585	1586	1587	1588	1589	1590	1591	1592	1593	1594	1595	1596	1597	1598	1599	1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627	1628	1629	1630	1631	1632	1633	1634	1635	1636	1637	1638	1639	1640	1641	1642
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

